

[Transcript] De 7 / 08/08 | Minstens 1 extra gascentrale nodig in België | Doet Delhaize aan bluffpoker? | Google ontwikkelt luisterende, bewegende robot

Polestar 3, de meest complete SUV voor het elektrische tijdperk.

Ontdek de volledig uitgeruste lounge-dissie op Polestar.com.

Welkom bij de Zeven van de Tijd.

Elke dag om zeven uur. Onze blik op de zaken in Zeven punten.

Dit is Rohan van Eijk.

Goeiemorgen. Naast de kerncentrales die langer openblijven zal ons land ook nog minstens één extra gascentrale nodig hebben.

Dat wij de experts af uit de laatste voorspanningen van Elia.

Unizoo is scherp voor delijzen na de aankondiging dat 15 supermarkten binnenkort zelfstandig worden.

Volgens de zelfstandige organisatie is dat bluff poker.

Klopt dat? Ik praat met onze expert.

En Google plant met succes een luisterende reactieve AI in een bewegende fysieke robot.

Hoe ver zijn we van de robot-revolution?

Of de Apocalypse?

Het is dinsdag 8 augustus. Welkom.

De verlenging van de kerncentrales zal niet vol staan.

We zullen in België ook nog minstens één extra gascentrale nodig hebben om het licht aan te houden na 2027.

Dat wij de experts af uit de laatste economische simulaties van netbedrijf Elia.

Goeiemorgen, Tobesteel.

Goeiemorgen.

Jij volgt de energiesector voor de tijd.

Heb die simulaties gelezen en met heel wat experts gepraat?

Wat staat er precies in?

Waarom zullen de verlengde kerncentrales niet vol staan?

Elia heeft sinds juni al haar rapport neergelegd waarin het waarschuwt dat het elektriciteitsverbruik de komende jarenstel omhoog zal gaan.

Zij verwachten door de konstant- en elektrische wagens waarom te pompen en elektrische industrie,

omdat tegen 2034 eigenlijk al aan stijgen van het Belgische stoomverbruik met 60% zal plaatsvinden.

En nu hebben we experts op basis van de rapport.

Zij zeggen toch echt wel dat er nog zeker één bijkomende gascentrale nodig zal zijn.

Elia doet zelf geen uitspraak over welke technologie gebruikt zal moeten worden om het schat te tichten.

Maar uit de verschillende scenario's die zij gebruikt hebben,

blijkt er ook wel dat eigenlijk in heel veel van die scenario's

bijna alle zeker één gascentrale extra erbij zal moeten komen, soms zelfs drie.

Soms zelfs drie?

Want ja, we zullen dus 60% meer stroomverbruiken tegen 2034, zegt Elia.

[Transcript] De 7 / 08/08 | Minstens 1 extra gascentrale nodig in België | Doet Delhaize aan blufpoker? | Google ontwikkelt luisterende, bewegende robot

Is dat dan wanneer we die extra gascentrales zullen nodig hebben of al vroeger?

Elia heeft eigenlijk verschillende scenario's

en in sommige van die scenario's duikt de nood aan een extra gascentrale al op in 2027.

Twee jaren nadat het grootste deel van de kerncentrale in België gesloten zijn.

Dat zou dus al voorover vier jaar zijn, maar Tobbe, je zegt dat Elia zich niet uitspreekt over welke technologie dat gat moet dichten.

Gas is één manier, maar kunnen extra zon en wind bijvoorbeeld ook niet?

Het probleem met hernieuwbare energie is dat je er niet op kan rekenen op momenten dat het niet waard en dat de zon niet schijnt.

Dus je moet iets anders achter de hand hebben, zeker voor de langere periodes, de zogenaamde donkelfluiten, waarin je echt dagen aan een stuk heel weinig hernieuwbare energieproductie hebt.

Dat wil niet zeggen dat je geen andere technologie kan inschakelen, ook bijvoorbeeld batterijen kunnen enroll spelen.

Maar ja, ergens stuit dat wel op zijn limiet.

Je kan een paar uur overbruggen, maar je kan geen dagen lang zonder hernieuwbare energie enkel met batterijen opvangen. Zo ver staan we nog.

Zo ver staan we nog niet. Nee, helaas, dankjewel, Tobbe Steele.

Zou ik het gedaan?

Later vandaag weten we meer over de nieuwe staatsbonds die je zal kunnen kopen vanaf 4 september.

De Federaal Agentschap van de Schuld zou daar straks over moeten communiceren.

Voorkeus.

De staatsbond kan een goed alternatief zijn voor je spaarrekening, zeker in tijden van lage spaarrentes.

Je leent daarmee je geld aan de overheid en krijgt na tien een vastgelegde rente, een coupon.

Belgie gaat nu weer zo'n staatsbond uitgeven vanaf 4 september.

Dat wisten we al, met een looptijd van 1 jaar in een verlaagde roerende voorheving van 15 procent.

De coupon zou dan ongeveer 2,6 procent moeten ombrengen.

Een pak meer dus dan de meeste spaarboekjes op dit moment.

Later vandaag moet duidelijk worden of de schatkist naast die 1-jarige ook langere staatsbonds zal uitgeven.

Bijvoorbeeld van drie of vijf jaar.

Daar staat dan normaal gezien wel een roerende voorheving op van 30 procent.

Zien wat het wordt straks.

Doet De Leijze aan pluf poker.

Na maanden protest en sociale onrust pakte de supermarktketen gisteren uit met een grote aankondiging.

15 De Leijzes zullen in oktober en november al ver zelfstandigen.

Dat is financieel interessanter voor de keten en op termijn wilde-ie dat nog altijd doen met 128 van zijn filiale.

Nu dus al een eerste kleine stap en dat brengt de vakbonden meteen weer op hun achterste boten.

Die konden geen nieuwe acties aan.

[Transcript] De 7 / 08/08 | Minstens 1 extra gascentrale nodig in België | Doet Delhaize aan bluffpoker? | Google ontwikkelt luisterende, bewegende robot

Maar ook zelfstandige organisatie Unizo reageert vandaag scherp in onze krant.

Dit is bluff poker, klinkt het.

Hoezo en wat met de vele vragen die nog blijven hangen rond de De Leijze-questie?

Goeiemorgen Jens Cardinaals.

Goeiemorgen Rohan.

Expire Retail Sector, bij de tijd jij volgt dit op de voet.

Heb dus ook onder meer met Unizo gepraat.

Waarom noemen zij die aankondiging van De Leijze over die 15 ver zelfstandigende winkels bluff poker?

Wel, Unizo en een groot deel van zijn leden, dat zijn zelfstandige ondernemers die nu al

De Leijze winkels AD, De Leijze Proxy, De Leijze en dienst meer uitbatten.

Daar is al een tijdje vreveld aan het ontstaan omdat De Leijze in die 128 winkels die De Leijze nu nog zelf uitbaat,

maar wil doorgeven aan zelfstandigen dat die uitbatingscontracten daar anders zijn.

Volgens de zelfstandige ondernemers die kritisch zijn, zijn die beperkend voor de vrijheid van ondernemen.

En Unizo heeft dat al een paar keer aangeklaagd.

Nu zeggen ze eigenlijk van, kijk, De Leijze wil met deze aankondiging eigenlijk laten zien van, kijk, er zijn wel zelfstandige die hiervoor willen gaan.

Maar Unizo zegt, wij betwijfelen dat de andere winkels ook op 1, 2, 3 zomaar zullen kunnen worden ver zelfstandigd.

Precies vanwege dat ongenoegen bij die zelfstandige ondernemers.

Unizo zegt dat heel wat ondernemers interesse hadden om een winkel over te nemen, maar zij zouden zich nu hebben teruggedrokken voor een grote deel.

Ja, De Leijze beweert dus wel het degendeel en zou nog kandidaten genoeg hebben.

Dat zou dan, zo gezegd dus, bluff poker zijn.

Maar Jens, jij hebt ook wel gepraat met een paar van die ondernemers die effectief van plan zijn zo'n De Leijze filiaal over te nemen binnenkort.

Wat zeggen zij? Want ja, zij zien het wel zitten, nemen ik aan.

Ja, de mensen die wij gesproken hebben, die zeggen toch dat de overname voor hen steek houdt.

Ze zeggen van, kijk, wij geloven echt dat we van die winkels een succes kunnen maken.

Ze maken ook gewacht van afspraken die gemaakt zijn met De Leijze over de leefbaarheid van die winkels.

En de afgelopen weken en maanden kwam al naar boven dat De Leijze bijvoorbeeld bereid is om kortingen te geven,

commercieel, bijvoorbeeld op de huur.

En dat zorgt ervoor dat die winkels toch meer kans hebben om inderdaad een succes te worden.

Ja, er is nog de vraag of De Leijze na die 15 nog effectief tot 128 andere filialen aan overtuigde zelfstandigen zal kunnen toegeven.

Wordt toch niet gemakkelijk, denk ik, met al dat protest bij vakbonden en personeel?

Ik denk dat dat inderdaad geen makkelijke karwijn wordt.

Er is protest bij het personeel nog steeds.

Er is ook veel ziekteverzuim, het is zelfstandige.

[Transcript] De 7 / 08/08 | Minstens 1 extra gascentrale nodig in België | Doet Delhaize aan blufpoker? | Google ontwikkelt luisterende, bewegende robot

Daar is toch zeker een grote groep ontevreden.

Maar goed, zegt de keten, dat is natuurlijk een bewering van de keten zelf die je moet controleren van,

maar zegt de keten dat er nog altijd voor elke winkel minstens één overname-kandidaat zou zijn.

En voor 90 procent van de winkels zou er zelfs twee of meer kandidaten zijn om die over te nemen.

De Leijze blijft dus zeker van zo'n stuk ondanks de zware kritiek.

Dank je wel, Jens Cardinaals.

Dat is graag gedaan.

Veer.

De grote vermogen in België worden voortaan vooral door buitenlandse spelers beheerd.

Vorig jaar werd de helft van het geld van de meest gefortuneerde Belgen

nog een manage door Belgische spelers,

maar nu is dat evenwicht dus gekanteld, dat heeft de tijd berekend.

Komt door dat vorige week de private bank De Grof Peter Kamm is overgenomen door een Franse speler, Kredi Agricolle.

Daarmee komt volgens onze berekening zo'n 55 procent van het vermogenesbeheer van onze kapitaalkrachtige landgenoten in buitenlandse handen.

De Grof Peter Kamm is als discrete zaakbank niet zo bekend bij het grote publiek, maar ze beheeft wel 35,4 miljard euro aan vermogen

en is daarmee de nummer 5 van ons land.

Is het een probleem dat zo'n speler steeds vaker in buitenlandse handen komen?

Niet per se, het biedt schaalvoordelen voor de bank zelf

en voor de klanten betekent het vaak betere diversificatie en netwerkeffecten.

Het wordt alleen lastig als de business focus zelf minder lokaal wordt,

want ja, Belgische bedrijven doen voor kapitaal nog altijd graag beroep

op Belgische banken.

Kredi Agricolle garandeert dan ook de lokale verankering bij De Grof Peter Kamm onder meer dankzij een minderheidsparticipatie van de holding CLDN van de Belgische familie Sigran.

Kunnen we AI-modellen zoals Chat GPT binnenkort verwerken

in mechanische bewegende robots?

En kunnen we die dan opdrachten geven?

TechReus Google heeft volgens vele net een grote doorbraak gerealiseerd.

Een fysiek robotje, RT2, nee, niet RT2, maar RT2,

kreeg de opdracht om tussen een speelgoed Leo, Dino en Walfis

de gene op te rapen die uitgestorven was.

En ja wel, de robot greep effectief meteen de dinosaurus vast.

Hiermee bouwte Google DeepMind-afdeling De Brug tussen AI en fysieke robots.

En dat was tot voor kort onmogelijk, schrijft de New York Times.

Even onze tech-expert erbij halen.

Goeiemorgen, Roland Le Grand.

Goedemorgen.

Is dit echt een grote doorbraak, Roland?

[Transcript] De 7 / 08/08 | Minstens 1 extra gascentrale nodig in België | Doet Delhaize aan blufpoker? | Google ontwikkelt luisterende, bewegende robot

En waarom dan?

We specialisten zijn toch wel onder de indruk, omdat het niet alleen gaat over een taalmodel, zoals ChatGPT, conversatiebot.

Wat echt wel spannend is, is dat in dit geval ook de robotbewegingen, dat die zijn geïntegreerd in het taalmodel, blijkbaar.

Dus wat er gebeurd is, is dat men heeft een aantal robots aan het werk gezet in een bedrijfscontinent.

En men heeft daar de bewegingen geregistreerd en geanalyseerd.

En die zijn dan omgezet in wat men tokens noemt, dat zijn regsen van symbolen.

En die worden ondergebracht in zo'n taalmodel, waarbij dat het model eigenlijk leert robottaal te spreken.

Waardoor dat die robot dus eigenlijk niet alleen met woorden creatief kan zijn, maar ook met acties.

De AI spreekt nu dus ook de taal van de beweging.

Dat is dus de doorbraak.

Hoe lang tot ik mijn persoonlijke robot mijn keuken kan laten opruimen, Roland?

Of een boer zijn veld kan laten plukken door volledig automatiseerde machines?

We willen zeggen dat het laatste, de meer industriële toepassingen, dat is een probleem.

Jonathan Berthe, de voorzitter van het Gentse AI-bedrijf RoboVision, die vindt die RT2 wel best interessant.

Maar hij zegt, ja, probleem, één is de veiligheid en het feit dat je in de industrie niet kan permitteren dat er fouten gebeuren.

Creativiteit is daar uit een bolsel.

Er is nog een tweede probleem en dat zijn de data.

Je hebt industriële data nodig en fabrieken, maar bijvoorbeeld ook pharma en biotechhuizen, die zijn heel zo vondig met je data, die wil je die zomaar niet prijs geven.

Dus terwijl dat een taalmodel, dat wordt geoefend op data

die op het internet zit, in het geval van fabrieken,

is dat nog veel gevoeliger en die data zijn zomaar niet beschikbaar.

Voor de industrie zat er dus een beetje een probleem terwijl

dat je kan volstellen voor huisouroboten,

dat daar wel misschien dichterbij al een mogelijkheid zit.

Zo lang die huisrobot maar geen te sterk eigen villetje krijgt aan.

Dankjewel, Roland.

Graag gedaan.

Zes.

En nu we toch over borderline sci-fi doorbraken uit Amerika hebben, ik heb er nog zo eentje, dit keer over kernfuzie.

Wetenschappers van het Californische Lawrence Livermore National Laboratory hebben voor de tweede keer een kernfuziereactie

[Transcript] De 7 / 08/08 | Minstens 1 extra gascentrale nodig in België | Doet Delhaize aan blufpoker? | Google ontwikkelt luisterende, bewegende robot

tot stand gebracht die meer energie heeft opgeleverd dan verbruikt.

Ik had het daar net met toben al over hernieuwbare energie,

wel kernfusie is daarin de heilige graal.

Omdat er geen schadelijke stoffen vrij komen

en er geen nucleair afval achterblijft.

Het staat nog niet op punt, maar volgens het principe

smelt je waterstofatomen samen en daarbij komt dan energie vrij

zoals gebeurt in onze zon.

Dat kan met een plasma donut in een vacuüm,

kamer, dat is een Europees experiment,

of met heel krachtige lasers,

dat is wat Amerikanen doen in Californië.

Ze hebben nu net het nieuws bekend gemaakt

dat ze een week geleden met 2,05 megajoule in de laser

3,15 megajoule nieuwe energie hebben opgewekt.

Dat is een indrukwekkend rendement, zo'n 150 procent.

Maar goed, 3,15 megajoule, daarmee kan je ampere nuurtjes stofzuigen

en zeggen de onderzoekers de laser is nog lang niet efficiënt genoeg.

Maar toch, het is een kleine, maar cruciale stap.

Tijd voor onze dagelijkse zomerrubriek, de vakantierating.

Jouw reisbestemming doorgelegd door onze marteredactie.

Met vandaag Argentinië epische, Patagonische landschappen,

goeie barbecuesteekjes, tango en natuurlijk voetbal.

Maar eerst de kredietkoren van Argentinië even triomfantelijk

als de carrière van Messi.

Ai, niet dus.

De naam Argentinië is nog tans afgeleid van het matijn voor zilver.

Maar de journalist Wouter Vervennen vertelt waarom Argentinië zo slecht scoort.

De kredituardigheid van het land is laag.

Het heeft een slechte reputatie, omdat het voorbije eeuw erg herhalelijk

zijn financiële verplichtingen niet aangekomen.

We zoen het een chronisch wanbetaler kunnen noemen.

Het is de laatste keer dat het zijn schulden niet kan terugbetalen.

Dat deed van 2020.

Maar deze eeuw ook al in 2014 en 2001 is het land zijn schuldverplichtingen

niet nagekomen.

Argentinië is vooral denk ik een landbouw land.

Het heeft een belangrijke landbouwsector.

Het belangrijkste exportproduct is soja in de vorm van mail, olie of sojabonen.

En andere belangrijke exportproducten zijn maïs, tarwe en ook vrachtwagens.

Als we de voorbije 100 jaar bekijken, dus langer termijnperspectief,

dan kunnen we eigenlijk de prestaties van de Argentijnse economie ondermaatsnoen.

Aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog was Argentinië

[Transcript] De 7 / 08/08 | Minstens 1 extra gascentrale nodig in België | Doet Delhaize aan blufpoker? | Google ontwikkelt luisterende, bewegende robot

één van de tien rijkste landen ter wereld.

Als we zo naar het inkomen per inholen bekijken,

tot in de jaren 60 jaar had Argentinië een hogere inkomen dan landen als Italië, Spanje, Japan ook.

Maar ook recentere, de jongste 15 jaar is er geen vooruitgang meer geboekt.

Het gemiddeld inkomen van de Argentijn, gecorrigeerd voor die inflatie, is niet hoger dan in 2007.

Dus alles behalve een succesverhaal.

Don't cry for me, Argentina.

Cry for your credit score.

En voor het Belgische zomer weer,

als ouder vanaf morgen wel beterschapopkomst zijn.

Ik hoor je in de vroege uurtjes dan graag weer in een nieuwe zeven.

Nog een heel fijne dag.

Dit was de Zeven met Roan van Bijk.

Bedankt om te luisteren.

Morgen zijn we weer. Tot dan.

TV GELDERLAND 2021.